

גאומטריה אנליטית ודיפרנציאלית – פתרון תרגיל 1

1. ניתן שתי הוכחות.

הוכחה אלגברית: נרשום $u = u^i e_i, v = v^i e_i$ ואז

$$u \times v = (u^2 v^3 - u^3 v^2) e_1 + (u^3 v^1 - u^1 v^3) e_2 + (u^1 v^2 - u^2 v^1) e_3$$

$$\|u \times v\|^2 = (u^2 v^3 - u^3 v^2)^2 + (u^3 v^1 - u^1 v^3)^2 + (u^1 v^2 - u^2 v^1)^2$$

$$\|u\|^2 \|v\|^2 - \langle u, v \rangle^2 = \left[(u^1)^2 + (u^2)^2 + (u^3)^2 \right] \left[(v^1)^2 + (v^2)^2 + (v^3)^2 \right] - (u^1 v^1 + u^2 v^2 + u^3 v^3)^2$$

חישוב מפרך מראה ששניהם שווים.

הוכחה גאומטרית: $\|u \times v\| = \|u\| \|v\| \sin \theta$ (θ היא הזווית החדה בין הווקטורים), ומכאן

$$\|u \times v\|^2 = \|u\|^2 \|v\|^2 \sin^2 \theta = \|u\|^2 \|v\|^2 (1 - \cos^2 \theta) = \|u\|^2 \|v\|^2 - (\|u\| \|v\| \cos \theta)^2 = \|u\|^2 \|v\|^2 - \langle u, v \rangle^2$$

$$2. \text{ א. } b \times c = (b^2 c^3 - b^3 c^2) e_1 + (b^3 c^1 - b^1 c^3) e_2 + (b^1 c^2 - b^2 c^1) e_3$$

$$a \times (b \times c) = \left[a^2 (b^1 c^2 - b^2 c^1) - a^3 (b^3 c^1 - b^1 c^3) \right] e_1 + \left[a^3 (b^2 c^3 - b^3 c^2) - a^1 (b^1 c^2 - b^2 c^1) \right] e_2$$

$$+ \left[a^1 (b^3 c^1 - b^1 c^3) - a^2 (b^2 c^3 - b^3 c^2) \right] e_3$$

אפשר לחשב גם את אגף ימין, ולראות שהם שווים.

ב. גם כאן, חישוב ארוך נותן את התוצאה.

3. א. נוכיח כי הווקטורים $u, v, u \times v$ מאונכים זה לזה ובעלי אורך יחידה.

כבר נתון כי u, v מאונכים זה לזה (אורתונורמליים), והעובדה ש- $u \times v$ מאונך לשניהם נובעת מתכונות המכפלה הווקטורית.

$$\|u \times v\|^2 = \|u\| \|v\|^2 - \langle u, v \rangle^2 = 1 - 0 = 1$$

נוציא שורש כדי לקבל כי גם $u \times v$ הוא בעל אורך יחידה.

ב. נעזר בשאלה 2.

$$(u \times v) \times u = -u \times (u \times v) = -(\langle u, v \rangle u - \langle u, u \rangle v) = v$$

$$(u \times v) \times v = -v \times (u \times v) = -(\langle v, v \rangle u - \langle v, u \rangle v) = -u$$

המשמעות הגאומטרית:

במקרה הראשון התוצאה היא וקטור המאונך ל- $u \times v$ וגם ל- u ואורכו 1. זה משאיר שתי אפשרויות, \pm . הסימן פלוס נקבע ע"פ כלל יד ימין.

במקרה השני התוצאה היא וקטור המאונך ל- $u \times v$ וגם ל- v ואורכו 1. זה משאיר שתי אפשרויות, $\pm u$. הפעם כלל יד ימין מראה שחייבים לבחור בסימן מינוס.

4. הווקטור $n = v_1 \times v_2$ מאונך לשני הישרים, ולכן המרחק בין הישרים מתקבל ע"י הטלת הווקטור

$$d = \left| (a_2 - a_1) \cdot \frac{n}{\|n\|} \right| = \left| (a_2 - a_1) \cdot \left(\frac{v_1 \times v_2}{\|v_1 \times v_2\|} \right) \right| : v_1 \times v_2 \text{ בכיוון } a_2 - a_1$$

$$a_j^i b_k^j c_s^k = a_1^i b_1^j c_s^k + a_1^i b_2^j c_s^k + a_1^i b_3^j c_s^k + a_2^i b_1^j c_s^k + a_2^i b_2^j c_s^k + a_2^i b_3^j c_s^k + a_3^i b_1^j c_s^k + a_3^i b_2^j c_s^k + a_3^i b_3^j c_s^k \quad \text{א.5}$$

ב.

$$a_{ij} v^i v^j = a_{11} v^1 v^1 + a_{12} v^1 v^2 + a_{13} v^1 v^3 + a_{21} v^2 v^1 + a_{22} v^2 v^2 + a_{23} v^2 v^3 + a_{31} v^3 v^1 + a_{32} v^3 v^2 + a_{33} v^3 v^3$$

$$\delta_{ij} a^{ij} = a^{11} + a^{22} + a^{33} \quad \text{ג.}$$

$$Tr(AB) = (AB)_i^i = A_k^i B_i^k = B_i^k A_k^i = (BA)_k^k = Tr(BA) \quad \text{6.}$$

7.

$$[A(B+C)]_j^i = A_k^i (B+C)_j^k = A_k^i (B_j^k + C_j^k) = A_k^i B_j^k + A_k^i C_j^k = [AB]_j^i + [AC]_j^i = [AB+AC]_j^i$$

(ניתן להוכיח גם $(A+B)C = AC + BC$ באופן זהה)

$$8. \delta_j^i \delta_k^j \delta_i^k = \sum_{i,j,k=1}^n \delta_j^i \delta_k^j \delta_i^k$$

לכן הביטוי שווה n